

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Hunc solem, qui non vident, vel vident, quàm miseri, aut beati?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

à puero, monstri instar, in ludibrium fuit circumductus.

II. Oculos homo cum bestijs habet communes, nec sanè pauce bestia præstantia visus hominem antecellunt. Nunquam ille tam acutum cernit, quàm aut aquila, aut serpens Epidaurius, aut lynx, aut dorcas, aut ipsas tenebras irradians felis. At mentis acie homo omni animante est superior, ibi vis videndi atque intelligendi eum supra omnes bestias altissimè extollit. Quare multò tristius malum est, mente cæcum esse. Quod si mortales cognoscere, ó quantis clamoribus cuperent, eà cæcitate liberari, quæ bestijs æquiparantur! Esse autem etiam quandam mentis cæcitate, eodem loco, in ipsis Apostolis, est demonstratum, quibus postquam Dominus clarissimis verbis dixit: *Ecce ascendimus Iero-*

Luc. 18. 23. *solyman, & consummabuntur omnia, que scripta sunt per Prophetas de Filio hominis. Tradetur enim gentibus, & illudetur, & flagellabitur, & conspuetur, & postquam flagellauerint, occident eum, & tertia die resurget* (quis Sol verbis his clarior?) *Et tamen ipsi, ait Euangelista, nihil horum intellexerunt, & erat verbum istud absconditum ab eis, & non intelligebant, que dicebantur.* Tantæ tenebræ in ijs, qui lux mundi erant futuri, extiterunt.

III.
Cic. in som-
nio Scip.
Pier. Val.
lib. 33.

Miramur Apostolos? miremur nosmetipsos, qui ipsi sapius Solem non videmus. M. Tullius Solem mundi mentem & temperationem appellat; & vetustissimi illi Sacerdotes Ægyptiorum, ut diximus, moderatorem hieroglyphicè significaturi, *oculum & sceptrum* facere soliti sunt. Homericum illud *ἥλιος ὁ ὅς πᾶντ' ἐφορᾷ, καὶ πᾶντ' ἐπακνεί*, secutus Maro ait:

Sol qui terrarum flammis opera omnia lustras.

Sic omnia lustrat, temperat, moderatur Deus; qui proinde meritò *Mundi oculus & Sol* appellatur. Quem Iacobus vocat *Patrem luminum*, cuius oculis *omnia nuda & aperta* testatur Paulus. Quæ etiã de causa oculi, in diuinis litteris Deo attribuuntur, cum, teste Eucherio, signa sint intelligentiæ, qua bonos & malos specularunt. Nec specularunt tantum ipse, sed etiam alijs, natura duce & monstratrice, manifestissimum esse potest, eum omnia speculari, omnia moderari, omnia iustitia, misericordia & bonitate sua attingere à fine usque ad finem fortiter, & disponere suauiter.

Sap. 8. 1.

I V.

Hunc ergo Solem tam lucidè radiantem, hunc oculum omnia videntem, & regentem, qui non vident, non credunt, non

ve.

verentur, cæci sunt; & tanto cæciōres, si neque necessitatem videndi agnoscunt, atque idcirco, cum ante dicto cæco, non flagitant à Christo, vt videant, cæcitatēque deponant, agnitā præsentia Numinis omnia perspicuè cernentis, & recto ordine gubernantis. Hanc autem præsentiam si vident, iam non fiunt impatientes, neque offenduntur vlla re, præter opinionem, supraque captum illorum, contingente; sed quoties non capiunt, toties cum Dauide exclamant: *Iustitia tua, sicut montes Dei* (hoc est maxima, sicut maximi montes, qui in Scripturis per *montes Dei* intelliguntur) *Iudicia tua abyssus multa*, quæ non potest humanæ mentis acies penetrare. Quod autem non potest suis viribus, diuino auxilio efficit: id proinde, cum dicto cæco, quàm enixissimè est implorandum; cum præsertim, ad cauenda peccata, ad timorem, amorēque, & reuerentiam diuinæ maiestatis, ad omnem deniq; virtutem, ac religionem ipsam exercendam, præcipuum sit fundamentum, Deum credere vbique præsentem, & quidquid vbique geritur, contemplantem, moderantem, statuentem, aut permittentem.

Pfal. 35.7.

Quare, quos maximè amat, illis oculos aperit, vt diuinum oculum, Solis instar, lucidissimum, identidem, tanquam cynosuram, intueantur, dicantque: *Ad te leuaui oculos meos, qui habitas in calis. Ecce sicut oculi seruatorum, in manibus Dominorum suorū. Sicut oculi ancille in manibus Domina sua: ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum.* Qui sic ambulat, non ambulat in tenebris; non offendit, non offenditur, etiamsi rationem non capit; satis est illi, Deum aut fecisse, aut permisisse, omnia intimè lustrantem & æquissimè gubernantem. Qui hoc videt, non est cæcus, etiamsi aliam causam non videt. Exemplo est, qui dixit: *Media nocte surgebam ad confitendum tibi: super iudicia iustificationis tuæ.* Nam media nocte saltem hoc videbat, confitendum esse Deo, super iudicia iustificationis illius quantumuis occulta.

V.

Pfal. 122.2.

Pfal. 118.

Imploratur & impetratur hoc beneficium, aliquando vitæ sanctitate, aliquando oratione, aliquando vltro à Deo ingeritur, vt iustitia eius fiat manifesta. Ob vitæ sanctitatem Iosepho Mariam occultè dimittere volenti *Angelus Domini apparuit in somnis dicens: Ioseph fili David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est.* En quantum mysterium cognoscere meruit innocentia! Alius sic orauit: *Seruus*

VI.

Matth. 1.20.

Pfal. 118.